

Urddas a Pharch – Canlyniadau Arolwg Hydref 2023

Diben yr Arolwg

Yn 2018, gwnaeth y Senedd gymeradwyo polisi Urddas a Pharch yn ffurfiol, sy'n nodi fel a ganlyn:

"Mae ymddygiad amhriodol yn golygu unrhyw ymddygiad sy'n effeithio yn andwyol ar urddas rhywun arall. Mae'n cynnwys aflonyddu, aflonyddu rhywiol, bwlio, bygwth a gwahaniaethu anghyfreithlon. Gall achosion o ymddygiad amhriodol fod yn gyfystyr â throedd, megis aflonyddu troseddol, ymosodiad cyffredin neu ymosodiad rhywiol. Ond mae'n ehangach na hynny. Mae'n cwmpasu'r holl ystod o ymddygiad nas dymunir – hynny yw, ymddygiad nad yw'n cael ei annog na'i dderbyn gan y dioddefwr, ni waeth a fwriadwyd iddo beri tramgwydd ai peidio, ac ni waeth a yw'n ddigwyddiad unigol ynteu yn rhan o gyfres."

Yn 2018, gwnaeth y Pwyllgor Safonau Ymddygiad gyfres o argymhellion yn ei Adroddiad, *Creu'r Diwylliant Cywir*, gan gynnwys y canlynol:

1. Bod Comisiwn y Cynulliad yn cyhoeddi arolwg urddas a pharch blynyddol o Aelodau, Staff Cymorth a staff y Comisiwn ac yn cyflwyno'r canfyddiadau a chynllun gweithredu cysylltiedig i'r Pwyllgor Safonau Ymddygiad.
2. Bod Comisiwn y Cynulliad yn gwerthuso'r arolwg urddas a pharch blynyddol o Aelodau, Staff Cymorth a staff y Comisiwn ac yn ei ddatblygu i nodi math o ymddygiad amhriodol.
3. Bod yr arolwg urddas a pharch blynyddol a/neu arolygon staff yn cynnwys cyfres o gwestiynau ynghylch ymwybyddiaeth o'r weithdrefn a'r prosesau ar gyfer gwneud cwynion.

Diben yr arolwg Urddas a Pharch, felly, yw ein helpu i ddeall y canlynol:

1. Safbwyntiau ar y prosesau sydd ar waith.
2. Safbwyntiau ar y gefnogaeth sydd ar gael.
3. A oes unrhyw ddiwylliant cynhenid o fwlio neu aflonyddu.
4. Natur unrhyw ymddygiad amhriodol a brofwyd.

Methodoleg a chyfradd ymateb

Ar draws yr Aelodau, Staff Cymorth yr Aelodau a staff y Comisiwn, y gyfradd ymateb gyffredinol oedd 55%.

Aelodau a Staff Cymorth Aelodau

Cynhaliwyd yr arolwg trwy Microsoft Forms ac roedd modd ei lenwi rhwng 18 Medi a 15 Hydref 2023. Cafodd y cwestiynau eu cynnwys fel rhan o'r arolwg ehangach i wasanaeth cwsmeriaid.

Anogwyd yr holl Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau i gwblhau'r arolwg, a gyfathrebwyd drwy amrywiaeth o ddulliau, gan gynnwys drwy e-bost, galwadau ffôn i swyddfeydd rhanbarthol ac etholaethol, negeseuon ar fewnwyd yr Aelodau a hyrwyddo mewn sesiynau galw heibio yn y Cwrt, a thu allan i'r brif ystafell giniawa. Y gyfradd ymateb gyffredinol oedd 31% (101 o ymatebwyr allan o 327). Y dadansoddiad yw 23% ar gyfer Aelodau (14 o ymatebwyr allan o 60) a 31% ar gyfer Staff Cymorth Aelodau (83 o ymatebwyr allan o 267). Dewisodd 4% o ymatebwyr 'gwel gennyf beidio â dweud' (4 ymatebydd).

Er bod y gyfradd ymateb gyffredinol yn weddol isel, mae hyn yn dal i gynrychioli bron i draean o'r Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau, ac mae'n cynrychioli cynnydd sylweddol yn y cyfraddau ymateb o gymharu ag arolwg 2020 pan ofynnwyd y cwestiynau hyn ddiwethaf.

Staff y Comisiwn

Roedd modd llenwi'r arolwg rhwng 20 Medi a 4 Hydref 2023. Cafodd y cwestiynau eu cynnwys fel rhan o'r arolwg llesiant pwls ehangach.

Anogwyd yr holl staff i lenwi'r arolwg, a gafodd ei gyfathrebu trwy e-bost gyda cheisiadau i Benaethiaid Gwasanaeth i hyrwyddo hyn i'w staff. Y gyfradd ymateb gyffredinol oedd 71% (ac eithrio staff a oedd ar unrhyw fath o absenoldeb hirdymor).

Nifer y bobl a ddewisodd beidio â nodi eu meysydd gwasanaeth oedd 2.3% (8 o ymatebwyr).

Arolygon blaenorol

Yn 2020, cynhaliwyd arolwg urddas a pharch; roedd y cwestiynau yn arolwg hydref 2023 yn adlewyrchu'r cwestiynau a ofynnwyd bryd hynny. Dyma'r cyfraddau ymateb ar gyfer y ddau arolwg:

	2020	2023
Pawb	17%	55%
Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau	6%	31%
Staff y Comisiwn	24%	71%

Mae adran Canfyddiadau Allweddol yr adroddiad hwn yn amlygu newidiadau eang yn y canlyniadau rhwng y ddau arolwg. Dylid darllen y rhain yn ofalus gan fod y cyfraddau ymateb ar gyfer y naill arolwg a'r llall yn sylweddol wahanol. Mae hyn yn ei gwneud hi'n anodd cymharu'r ddau. Er enghraifft, yn 2020, mae 5% o Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau, yn cynrychioli un unigolyn. Fodd bynnag yn 2023, mae 5% yn cynrychioli tua phum unigolyn. Brasamcan, felly, yn hytrach na ffigurau union yw unrhyw gymariaethau rhwng 2020 a 2023.

Cynhaliwyd arolwg urddas a pharch hefyd yn 2022. Fodd bynnag, cynlluniwyd yr arolwg hwn i brofi ymwybyddiaeth o brosesau a chymorth yn ymwneud ag urddas a pharch er mwyn llywio'r adolygiad urddas a pharch. Ni ellir cymharu arolwg 2022, felly, mewn modd defnyddiol ag arolwg 2020 nac arolwg 2023.

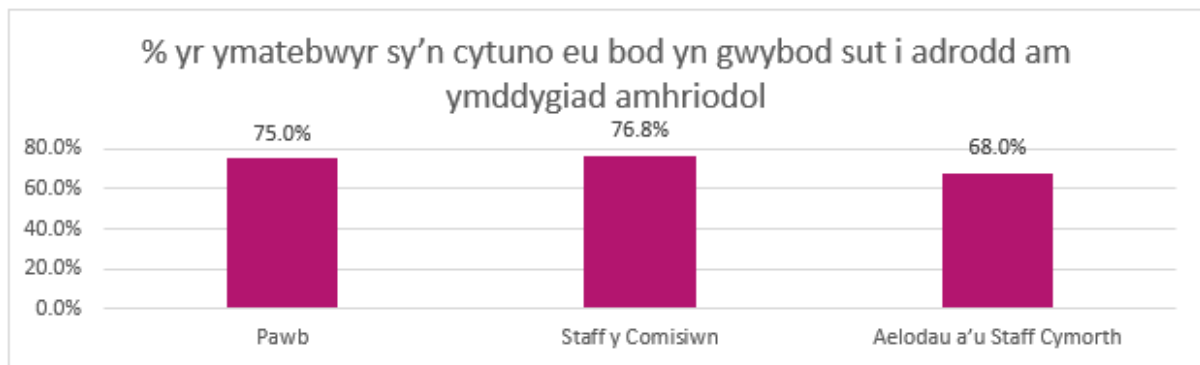
Y canfyddiadau allweddol

1. Safbwyntiau ar y prosesau sydd ar waith

Un o amcanion ein gwaith ar Urddas a Pharch yw sicrhau bod y broses o ddefnyddio'r weithdrefn gwyno neu drafod pryderon yn fwy eglur a hygyrch i unrhyw un sydd am wneud hynny. Mae'r rhain wedi'u nodi ar ein gwefan allanol, ar dudalennau mewnwyd Aelodau a staff y Comisiwn, yn cael eu hyrwyddo trwy hyfforddiant, a gellir eu trafod gyda Swyddogion Cyswllt trwy ein llinell gymorth gyfrinachol. Ar gyfer staff y Comisiwn, mae'r tîm Gweithrediadau AD hefyd ar gael i roi gwybodaeth am y prosesau. Gall Cymorth Busnes i'r Aelodau roi cyngor i Aelodau a'u Staff Cymorth.

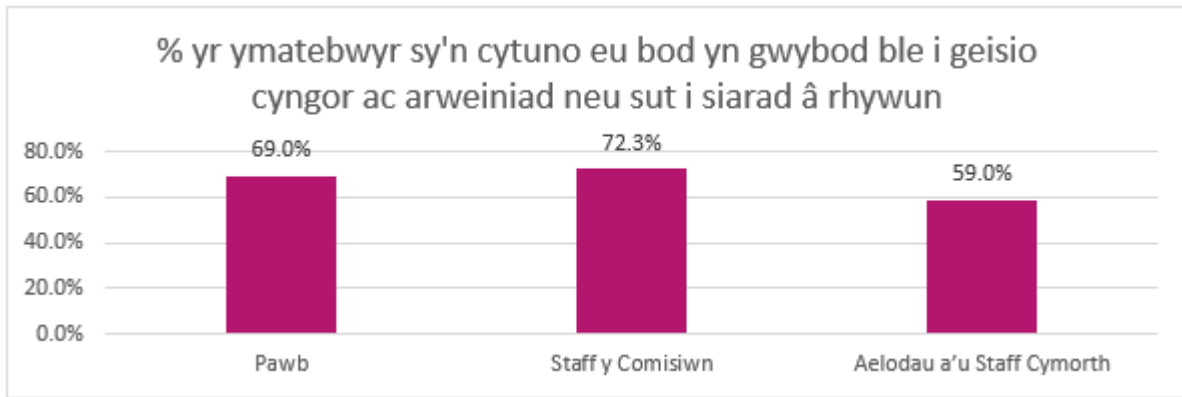
Gwnaethom ofyn: Wyddoch chi sut i adrodd am ymddygiad amhriodol?

Roedd tri chwarter (75%) o'r ymatebwyr, yn gyffredinol, yn cytuno eu bod yn gwybod sut i adrodd am ymddygiad amhriodol. Mae hyn wedi gostwng ychydig ers ffigur 2020, fodd bynnag, oherwydd y gyfradd ymateb isel yn 2020, mae'r gallu i wneud cymariaethau ystyrlon yn gyfyngedig.

Gwnaethom ofyn: Wyddoch chi lle y gallwch gael gfael ar gyngor neu rywun i siarad â nhw os nad ydych yn barod i wneud cwyn, neu os ydych yn ansicr o'r llwybr cywir i'w ddilyn?

Roedd ychydig dros ddwy ran o dair (69%) o'r holl ymatebwyr yn cytuno eu bod yn gwybod sut i adrodd am ymddygiad amhriodol. Mae hyn wedi gostwng ers ffigur 2020 – sef tua phedair rhan o bump o'r ymatebwyr – ond oherwydd y gyfradd ymateb isel yn 2020, mae'r gallu i wneud cymariaethau ystyrlon yn gyfyngedig. Mae gwahaniaeth sylweddol rhwng ymateb yr Aelod a Staff Cymorth yr Aelod i'r cwestiwn hwn, gyda 79% o'r Aelodau'n dweud eu bod, ond dim ond 59% o Staff Cymorth yn dweud eu bod.

Gwnaethom ofyn: Os ydych wedi cael profiad o ymddygiad amhriodol neu wedi bod yn dyst iddo, ond heb adrodd am hyn, nodwch pam.

Mae rhestr lawn o'r ymatebion â thema i'r cwestiwn hwn i'w gweld yn Atodiad B, ond dyma'r ymatebion a grybwyllwyd gan amlaf:

Ddim yn disgwyl iddo gael ei drin o ddifrif / ni chymerir camau hyder	9
Poeni am ôl-ffeithiau	8
Wedi adrodd amdano ond does dim wedi'i wneud	5
Wedi delio â'r mater wrth y ffynhonnell	3
Statws y person / roedd y person yn Aelod	4
Person allanol ydoedd	3
Wedi sylwi ar rywun arall yn profi'r ymddygiad amhriodol, heb fod yn siŵr a oedd am i'r mater gael ei godi / gwnaeth ofyn i mi beidio codi'r mater	5

Gwnaethom ofyn: A oes unrhyw welliannau y credwch y gallem eu gwneud i'r Polisi neu'r broses Urddas a Pharch?

Mae rhestr lawn o'r ymatebion â thema i'r cwestiwn hwn i'w gweld yn Atodiad A, ond dyma'r ymatebion a grybwyllwyd gan amlaf:

Gwneud y wybodaeth yn haws i'w darganfod / deall	8
Cyfathrebu mwy rheolaidd / mwy cyson am y broses a'r mentrau	6
Ansicr o'r broses	4
Angen mwy o ymagwedd wirioneddol gan y sefydliad at urddas a pharch, yn hytrach nag ymarfer ticio blwch/papur	4
Darparu cefnogaeth ar gyfer pryderon urddas a pharch trwy asiantaeth annibynnol/allanol	4
Sicrhau bod uwch staff yn parchu urddas a pharch / sicrhau diwylliant o urddas a pharch	3

Dadansoddiad a chymau nesaf:

Er bod mwyafrif yr ymatebwyr yn deall sut i adrodd am ymddygiad amhriodol, a ble i geisio cyngor ac arweiniad, mae gwaith i'w wneud er mwyn sicrhau bod y wybodaeth am hyn yn haws i'w chyrchu a'i deall. Mae angen cyfathrebu'n amlach. Mae'r rhain yn feysydd sydd eisoes wedi'u nodi drwy'r adolygiad Urddas a Pharch. Mae gwaith yn mynd rhagddo i wella hyn, trwy wybodaeth ar y wefan a'r fewnwyd, datblygu polisi, hyfforddiant cynefino a gloywi, a chynlluniau cyfathrebu parhaus. Rydym eisoes yn dechrau gweld effaith gadarnhaol y dull hwn. Mae staff y Comisiwn sydd wedi cael hyfforddiant yn ddiweddar yn nodi lefel uchel o ymwybyddiaeth o ran sut i adrodd am ymddygiad amhriodol. Mae hyn yn dangos bod yr hyfforddiant wedi bod yn effeithiol.

Mae un wers yn glir: Mae angen cyfathrebu roi sicrwydd bod adroddiadau o ymddygiad amhriodol yn cael eu trin o ddifrif, ac y cymerir camau priodol. At hynny, mae angen ffocws penodol ar wella ymwybyddiaeth ar gyfer Staff Cymorth yr Aelodau.

---

2. Safbwyntiau ar y gefnogaeth sydd ar gael.

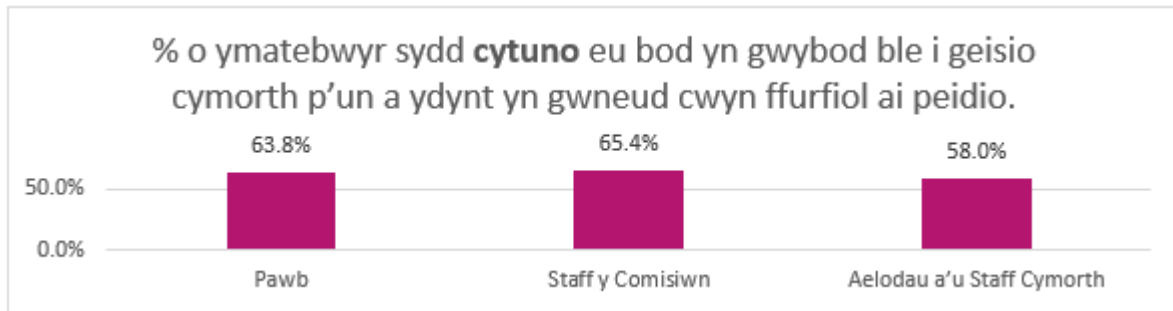
Mae amrywiaeth o gymorth ar gael i unrhyw un sy'n codi mater yn ymwneud ag ymddygiad amhriodol, neu y mae pryder wedi'i godi yn erbyn y person o dan sylw. Mae hyn yn cynnwys Iechyd Galwedigaethol, Adnoddau Dynol ar gyfer staff y Comisiwn, Cymorth Busnes i'r Aelodau, Undebau Llafur, a Swyddogion Cyswllt. Mae nifer o Swyddogion Cyswllt newydd wedi cael eu hyfforddi dros y 3 mis diwethaf, sydd hefyd wedi cynyddu amrywiaeth o ran Swyddogion Cyswllt; erbyn hyn mae 12 o Swyddogion Cyswllt, y mae eu manylion ar gael ar fewnwyd yr Aelodau a staff y Comisiwn fel ei gilydd. Mae'r Rhaglen Cymorth i Weithwyr (EAP) wedi'i hailgaffael, gyda darparwr newydd (ViVUP) yn ei le o 1 Hydref 2023, y mae ei wasanaethau bellach yn cynnwys cwnsela wyneb yn wyneb (gan gynnwys cwnsela CBT). Ar gyfer Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau, mae mynediad hefyd ar gael i'r Survivors Trust.

Gwnaethom ofyn: Wyddoch chi sut i ofyn am gefnogaeth, os ydych yn penderfynu gwneud cwyn ffurfiol ai peidio? (I'r Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau y cwestiwn oedd: Wyddoch hi sut i ofyn am gefnogaeth emosiynol, os ydych yn penderfynu gwneud cwyn ffurfiol ai peidio?)

(I'w nodi: Pan ofynnwyd y cwestiwn hwn yn 2020, y cwestiwn oedd 'Wyddoch chi sut i ofyn am gefnogaeth emosiynol, os ydych yn penderfynu gwneud cwyn ffurfiol ai peidio?')

Yn gyffredinol, mae ychydig llai na dwy ran o dair o'r ymatebwyr yn gwybod ble i geisio cymorth p'un a ydynt yn gwneud cwyn ffurfiol ai peidio. Mae hyn wedi gostwng ychydig o gymharu â chanlyniadau 2020, fodd bynnag oherwydd y gyfradd ymateb isel yn 2020, mae'r gallu i wneud cymariaethau ystyrlon yn gyfyngedig. O fewn ymatebion yr Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau i'r cwestiwn hwn (cyfradd gytuno gyffredinol o 58%), mae gwahaniaeth sylweddol gyda 71% o'r Aelodau'n dweud eu bod yn gwybod, a 7% yn ateb 'na', ond dim ond 58% o'r Staff Cymorth ddywedodd eu bod yn gwybod, a chwarter (25%), yn ateb 'na'. DS oherwydd y nifer fach o Aelodau a ymatebodd, a chan ystyried y dewis i beidio â dweud (a oedd yn anghytuno'n fras mewn ymateb i'r cwestiwn hwn), dywedodd 58% o Staff Cymorth yr Aelodau eu bod yn gwybod, a'r ymateb cyffredinol yn y grŵp gan gynnwys Staff Cymorth ac Aelodau oedd 58%.

Dadansoddiad a chymau nesaf:

Mae ychydig llai na dwy ran o dair o'r ymatebwyr yn gwybod ble i gael cymorth, ac mae angen mwy o waith i hyrwyddo'r cymorth sydd ar gael, gan gynnwys ar gyfer y rhai y gwneir honiadau yn eu herbyn. Mae'r rhain yn feysydd sydd eisoes wedi'u nodi drwy'r adolygiad Urddas a Pharch. Mae gwaith yn mynd rhagddo i wneud gwelliannau, trwy well gwybodaeth am y cymorth sydd ar gael ar y wefan, gwybodaeth ar y fewnwyd, polisiâu, a thrwy gynlluniau hyfforddi a chyfathrebu. Bydd y gwasanaeth EAP newydd yn cael ei hyrwyddo'n barhaus yn ystod y misoedd nesaf, ac ar gyfer staff y Comisiwn, bydd gwybodaeth am gymorth yn gyffredinol yn cael ei hailasesu yn arolwg llesiant gwanwyn 2024.

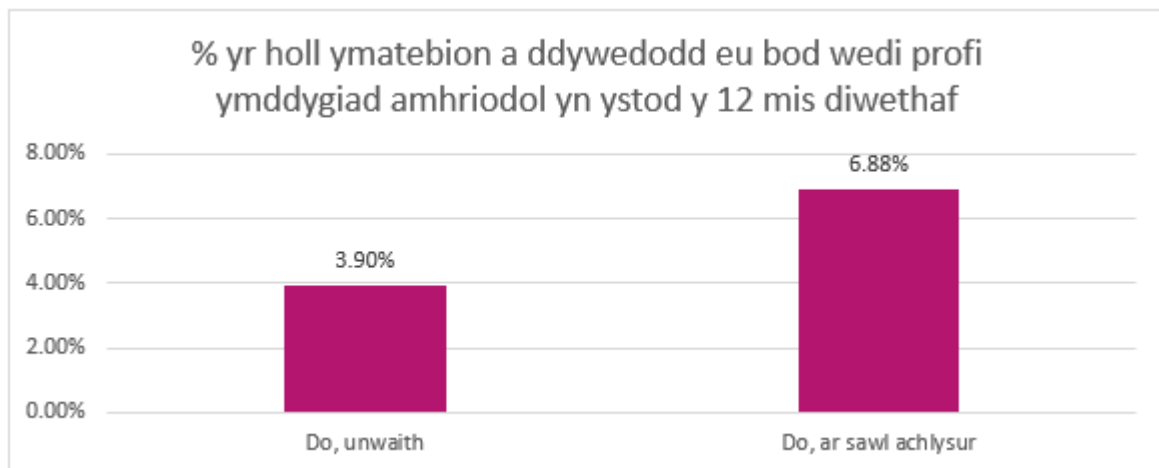
3. A oes unrhyw ddiwylliant cynhenid o fwlio neu aflonyddu

Mae uwch dîm rheoli'r Comisiwn, Comisiwn y Senedd, arweinwyr grŵp y pleidiau a'r Pwyllgor Safonau Ymddygiad i gyd wedi ymrwmo i greu amgylchedd cynhwysol yn y gweithle sy'n rhydd o aflonyddu. Gofynnwyd am brofiadau unigolion ac a oeddent wedi profi ymddygiad amhriodol yn bersonol.

Gwnaethom ofyn: Yn y 12 mis diwethaf, ydych chi wedi cael profiad o ymddygiad amhriodol yn y gweithle gan unrhyw un sydd wedi'i gynnwys o fewn ein polisi – Aelodau, Staff Cymorth, staff Comisiwn y Senedd neu gontractwyr? Ar gyfer Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau, roedd y geiriad yn cynnwysyn y gweithle, neu wrth gynnal busnes.

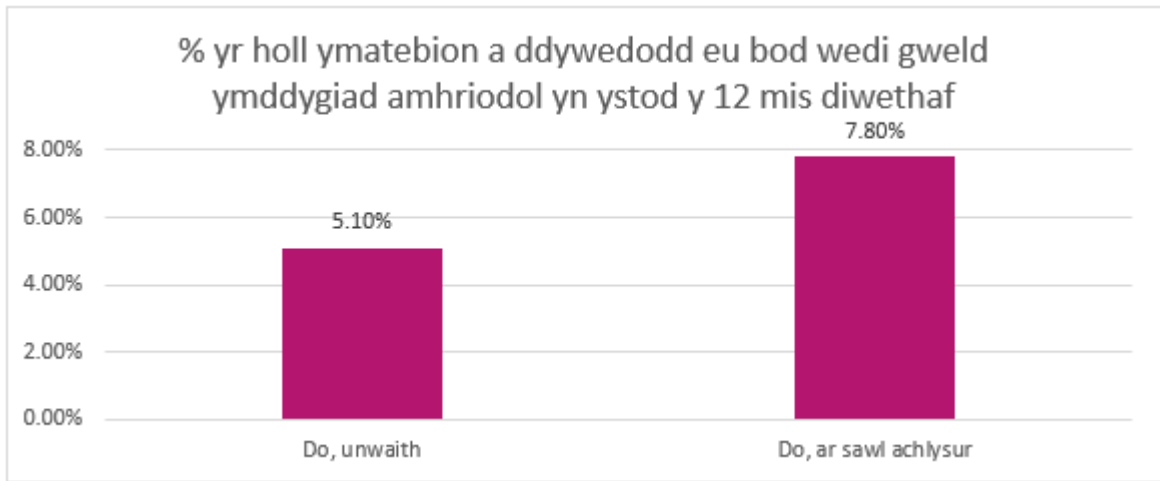
Dyweddod 9 o bob 10 o ymatebwyr (89.2%) ***nad oeddent erioed wedi profi*** ymddygiad amhriodol yn ystod y 12 mis diwethaf tra yn y gweithle (neu ar gyfer Aelodau/Staff Cymorth yr Aelodau, wrth gynnal busnes). Mae hyn yn welliant ar 2020 lle'r oedd tua phedair rhan o bump o'r ymatebwyr, ac yn welliant sylweddol ar y tro cyntaf i'r cwestiwn hwn gael ei ofyn yn 2018, lle dywedodd 61.6% yn unig o'r cyfranogwyr nad oeddent erioed wedi profi ymddygiad amhriodol.

Gwnaethom ofyn: Yn y 12 mis diwethaf, ydych chi wedi bod yn dyst i ymddygiad amhriodol yn y gweithle (neu pan oeddech ar ddyletswydd) gan unrhyw un sydd wedi'i gynnwys o fewn ein polisi – h.y. Aelod o'r Senedd, aelod o Staff Cymorth yr Aelodau, staff Comisiwn y Senedd neu gontractwr?Ar gyfer Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau, roedd y geiriad yn cynnwysyn y gweithle, neu wrth gynnal busnes.

Mae canran yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod wedi arsylwi ymddygiad amhriodol yn y gweithle naill ai unwaith neu ar sawl achlysur hefyd wedi gostwng ers 2020. Cofnodwyd rhai ymatebion 'ddim yn siŵr' y tro hwn, sy'n golygu mai'r ganran gyffredinol o ymatebwyr nad ydynt wedi profi unrhyw ymddygiad amhriodol yn y gwaith dros y 12 mis diwethaf yw 86%.

Gwnaethom ofyn: Yn ystod y 12 mis diwethaf, ydych chi wedi sylwi ar ymddygiad amhriodol yn y gweithle gan aelodau o'r cyhoedd?

Dim ond i staff y Comisiwn y gofynnwyd y cwestiwn hwn ac ni chafodd ei ofyn yn 2020. Roedd 6% o'r ymatebwyr, yn gyffredinol, wedi profi ymddygiad amhriodol gan aelodau o'r cyhoedd yn y gwaith, yn bennaf o feysydd gwasanaeth sy'n ymwneud â'r cyhoedd.

	2023 (Staff y Comisiwn yn unig)
Do, unwaith	2.2%
Do, ar sawl achlysur	3.8%
Nac ydw	94.0%

Gwnaethom ofyn: Yn y 12 mis diwethaf a ydych chi wedi cael eich cyhuddo o ymddygiad amhriodol a'ch cyfeirio at broses gwyno ffurfiol?

Yn gyffredinol, roedd llai nag 1% o ymatebwyr wedi'u cyhuddo o ymddygiad amhriodol ac wedi'u cyfeirio at broses gwyno ffurfiol.

	Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau	Staff y Comisiwn	Canlyniadau Cyffredinol
Ydw	1%	0.9%	0.9%

Nac ydw	97%	99%	98.6%
Gwell gennyf beidio â dweud	2%	0.10%	0.9%

Gwnaethom ofyn: Er mwyn i ni allu asesu a yw rhagor o bobl wedi bod yn 'galw allan' unrhyw fath o ymddygiad amhriodol, a allwch ddweud wrthym a oes unrhyw un, yn y 12 mis diwethaf, wedi cysylltu â chi'n anffurfiol i'ch galw i gyfrif am rywbeth y gallent fod wedi barnu ei fod yn amhriodol?

Yn gyffredinol, mae llai na 2% o ymatebwyr wedi cael eu galw i gyfrif yn anffurfiol am ymddygiad amhriodol.

	Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau	Staff y Comisiwn	Canlyniadau Cyffredinol
Ydw	3%	1.2%	1.6%
Nac ydw	95%	97.6%	97.0
Gwell gennyf beidio â dweud	2%	1.2%	1.4%

Gwnaethom ofyn: Allwch chi ddweud wrthym a ydych chi, yn y 12 mis diwethaf, wedi mynd at rywun i'w galw i gyfrif am rywbeth yr ydych chi'n ei ystyried yn ymddygiad amhriodol?

Mae cyfradd uwch yma o ymatebwyr yn dweud eu bod wedi galw rhywun i gyfrif, o gymharu ag ymatebwyr sy'n dweud eu bod wedi cael eu galw i gyfrif.

	Aelodau a Staff Cymorth yr Aelodau	Staff y Comisiwn	Canlyniadau Cyffredinol
Ydw	7%	5.7%	6%

Nac ydw	90%	92.7%	92%
Gwell gennyf beidio â dweud	3%	1.5%	2%

Dadansoddiad a chamau nesaf:

Bu gwelliant sylweddol yng nghanran yr ymatebwyr sy'n profi, neu'n arsylwi ar ymddygiad amhriodol yn y gwaith. Yn yr un modd ag arolwg 2020, mae nifer yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod wedi galw ymddygiad amhriodol i gyfrif yn parhau i awgrymu bod yna her. Fodd bynnag, bach iawn yw nifer yr ymatebwyr sy'n datgan eu bod nhw eu hunain wedi cael eu galw i gyfrif. Mae hyn yn debygol o olygu naill ai nad yw ymatebwyr wedi cydnabod eu bod wedi cael eu galw allan pan fod hyn wedi digwydd, neu eu bod yn amharod i rannu'r wybodaeth mewn arolwg, neu nad ydynt wedi'u cynnwys fel rhan o nifer y bobl a ymatebodd i'r arolwg.

Byddwn yn parhau i ganolbwyntio ein cyfleoedd hyfforddiant yn y maes hwn ac yn sicrhau bod pob grŵp a ddiogelir gan y polisi yn deall y cymorth sydd ar gael iddynt.

---

4. Natur unrhyw ymddygiad amhriodol a brofwyd

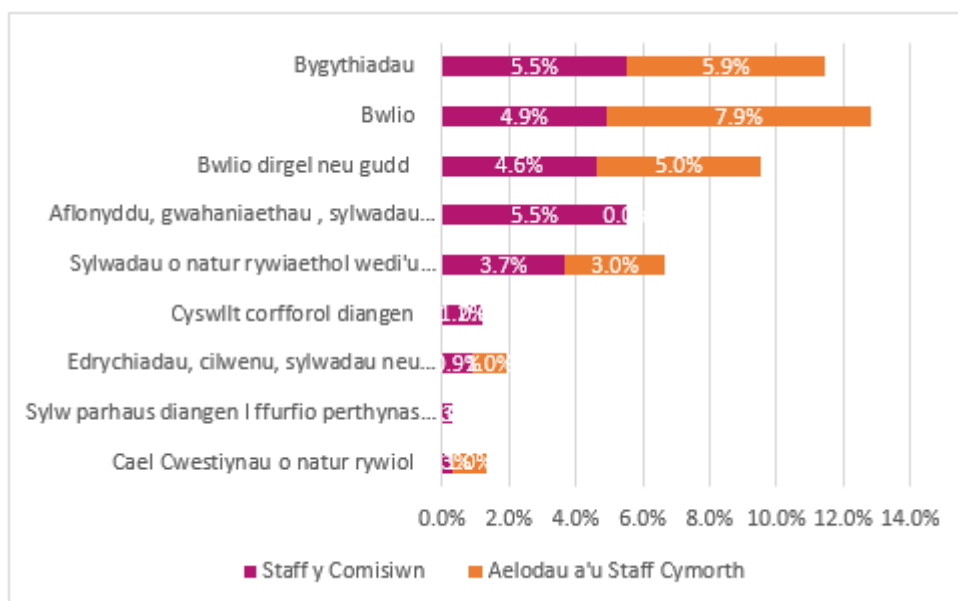
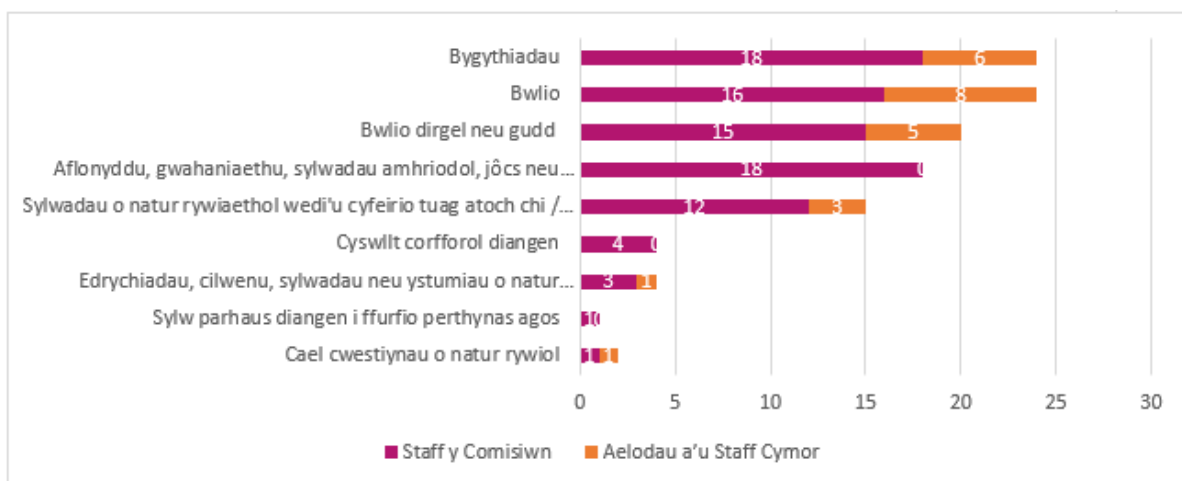
Mae'r wybodaeth a gyhoeddir ar y wefan a thudalennau'r fewnrwyd yn ei gwneud yn glir bod ymddygiad digroeso yn annerbyniol – hynny yw, unrhyw ymddygiad amhriodol sy'n effeithio'n andwyol ar urddas person arall. At hynny, mae'r canllaw hwn yn manylu ar yr hyn a olygir gan aflonyddu, gwahaniaethu a bwlio.

Gofynnwyd i gyfranogwyr roi manylion i ni am y math o ymddygiad amhriodol a brofwyd neu a arsylwyd, er mwyn sefydlu a oedd materion penodol yr oedd angen i ni fynd i'r afael â hwy, ac a allai'r rheini fod yn ymddygiad gwahaniaethol,

---

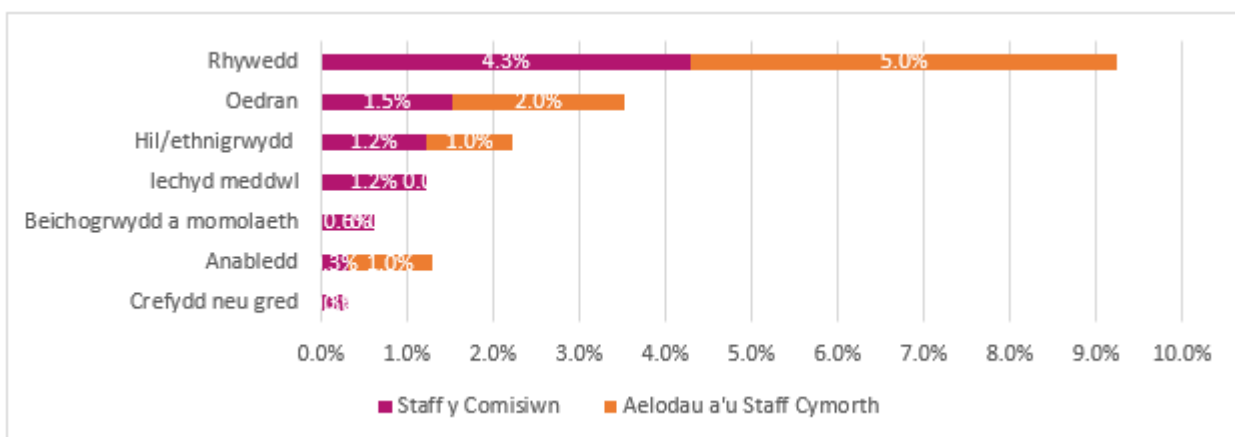
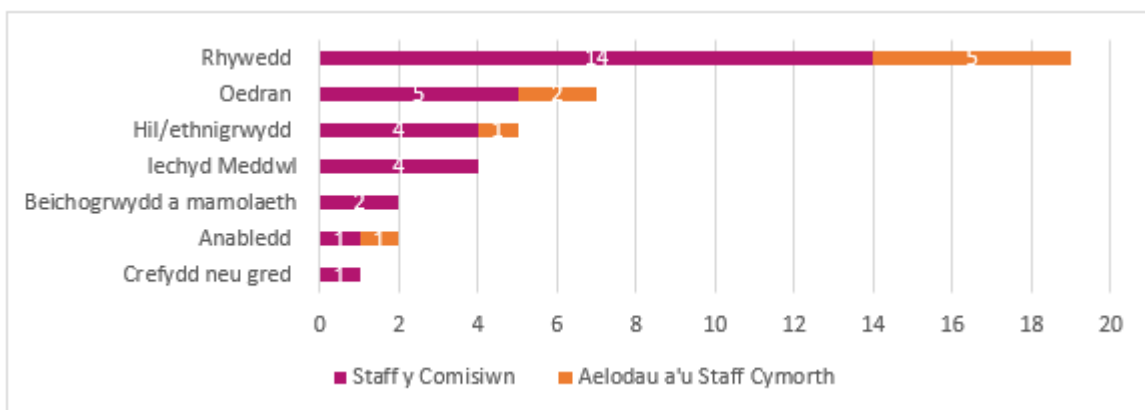
Gwnaethom ofyn: Os ydych chi wedi bod yn destun ymddygiad amhriodol, neu wedi bod yn dyst iddo yn y gwaith yn y 12 mis diwethaf, pa fath o ymddygiad amhriodol oedd hwn?

O ganlyniad i'r gwahaniaeth mewn cyfraddau ymateb rhwng staff y Comisiwn (71%), ac Aelodau a'u Staff Cymorth (31%), mae dau graff wedi'u cynnwys isod: 1. Nifer gwirioneddol yr ymatebion a dderbyniwyd gan staff y Comisiwn ac Aelodau a'u Staff Cymorth; 2. Canran yr ymatebion gan y grwpiau hyn a gyfeiriodd at ymddygiad amhriodol yn y meysydd canlynol. Mae'r ail graff hwn yn dangos – er nad oes gwahaniaeth sylweddol yn gyffredinol rhwng staff y Comisiwn ac Aelodau a'u Staff Cymorth yn y mathau o ymddygiad amhriodol a nodir – mae gwahaniaeth o ran 'aflonyddu, gwahaniaethu, sylwadau amhriodol, jôcs neu fathau eraill o ymddygiad amhriodol', gyda 5.5% o staff y Comisiwn yn cyfeirio at hyn, ond 0% o Aelodau neu Staff Cymorth yr Aelodau yn nodi hyn.

Gwnaethom ofyn: Os ydych chi wedi bod yn destun ymddygiad amhriodol, neu wedi bod yn dyst iddo yn y gwaith yn y 12 mis diwethaf, pa fath o ymddygiad amhriodol oedd hwn?

O ganlyniad i'r gwahaniaeth mewn cyfraddau ymateb rhwng staff y Comisiwn (71%), ac Aelodau a'u Staff Cymorth (31%), mae dau graff wedi'u cynnwys isod: 1. Nifer gwirioneddol yr ymatebion a dderbyniwyd gan staff y Comisiwn ac Aelodau a'u Staff Cymorth; 2. Canran yr ymatebion gan y grwpiau hyn a gyfeiriodd at ymddygiad amhriodol yn y meysydd canlynol. Mae'r ail graff hwn yn dangos, at ei gilydd, nad oes gwahaniaeth sylweddol yn gyffredinol rhwng staff y Comisiwn ac Aelodau a'u Staff Cymorth yn y mathau o nodweddion a nodwyd mewn perthynas ag ymddygiad amhriodol, gyda'r gwahaniaeth mwyaf yn gyfeiriadau at iechyd meddwl (4 aelod o staff y Comisiwn (1.2% o'r grŵp hwn) / 0 Aelod/Staff Cymorth yr Aelodau (0% o'r grŵp hwn)).

Dadansoddiad a chymau nesaf:

Er bod mwyafrif helaeth y cyfranogwyr wedi dweud nad ydynt wedi cael profiad na bod yn dyst i ymddygiad amhriodol o unrhyw fath, mae'n amlwg bod gwaith i'w wneud i ddatblygu'r diwylliant rydym yn ymdrechu i'w greu. Er bod canran gyffredinol yr ymatebwyr a nododd ymddygiad amhriodol sy'n gysylltiedig ag unrhyw nodwedd warchoddedig yn isel ar y cyfan, mae angen i'r gwaith ganolbwyntio'n benodol ar ymddygiadau sy'n ymwneud â rhywedd / rhywiaeth. Nodwyd ymddygiad amhriodol yn gysylltiedig â rhywedd gan 4% o ymatebwyr. Gall hyn gynnwys hyfforddiant ynghylch aflonyddu rhywiol a mwy o ymwybyddiaeth o'r llwybrau sydd ar gael i staff ar gyfer aflonyddu rhywiol yn y gwaith.

Atodiad A: Rhestr lawn o ymatebion thematig o ran a oes unrhyw welliannau i'r polisi neu'r broses Urddas a Pharch yr ydych o'r farn y gallem eu gwneud?

Gwneud y wybodaeth yn haws i'w darganfod / deall	8
Cyfathrebu mwy rheolaidd / mwy cyson am y broses a'r mentrau	6
Ansicr o'r broses	4
Angen mwy o ymagwedd wirioneddol gan y sefydliad at urddas a pharch, yn hytrach nag ymarfer ticio blwch	4
Darparu cefnogaeth ar gyfer pryderon urddas a pharch trwy asiantaeth annibynnol/allanol	4
Sicrhau bod uwch staff yn parchu urddas a pharch / sicrhau diwylliant o urddas a pharch	3
Mabwysiadu agwedd o welliant parhaus, gan ystyried adborth	2
Gwell ymwybyddiaeth o niwroamrywiaeth	1
Ymgorffori polisiau yn gyson ar draws y sefydliad	1

Gwneud gwybodaeth yn fwy hygyrch i'r rheini nad ydynt yn defnyddio cyfrifiaduron yn rheolaidd	1
Atgoffa pobl o'r Swyddogion Cyswllt	1
Sicrhau disgwyliadau / proses glir ar gyfer Staff Cymorth yr Aelodau	1
Gwneud hyfforddiant sylfaenol yn orfodol	1
Mwy o wybodaeth am chwythu'r chwiban, y polisi cwynion a'r linc i Urddas a Pharch	1
Ei gwneud yn gliriach pwy i siarad â nhw	1
Arferion Adnoddau Dynol gwell / mwy pendant / cyflymach	1
Atgoffa'r Aelodau am Urddas a Pharch	1
Dylai'r gaplaniaeth fod yn wasanaeth ffurfiol a ddarperir gan Gomisiwn y Senedd	1
Darparu eglurder ynghylch y tensiwn rhwng y ddyletswydd i adrodd yn erbyn yr angen i ddangos sensitifwydd a dealltwriaeth i ddioddefwyr ymddygiad amhriodol	1
Gormod o waith i lawer o Staff Cymorth, gan arwain at bwysau sylweddol	1
Rhoi poster Urddas a Pharch yn swyddfeydd yr etholaeth	1
Proses hollol annibynnol fel San Steffan	1
Roedd cymorth cwnsela yn wael iawn	1
Roedd y cymorth a ddarparwyd gan y Prif Weithredwr yn uniongyrchol yn dda	1

Atodiad A: Rhestr lawn o ymatebion thematig o ran a ydych wedi cael profiad o ymddygiad amhriodol neu wedi gweld ymddygiad amhriodol, ond heb roi gwybod am hyn, nodwch pam na wnaethoch

Ddim yn disgwyl iddo gael ei drin o ddifrif / ni chymerir camau hyder	9
Poeni am ôl-ffeithiau	8
Wedi adrodd amdano ond does dim wedi'i wneud	5
Wedi delio â'r mater wrth y ffynhonnell	3
Statws y person / roedd y person yn Aelod	4
Person allanol ydoedd	3
Wedi sylwi ar rywun arall yn profi'r ymddygiad amhriodol, heb fod yn siŵr a oedd am i'r mater gael ei godi / gwnaeth ofyn i mi beidio codi'r mater	5
Ddim yn siŵr sut i wneud	2
Ymdrinnir â hyn drwy iechyd galwedigaethol	1
Nid yw'n fy mhoeni i yn bersonol	1
Achos rydw i wedi arfer ag e	1
Gofynnwyd i mi beidio a gwneud	1
Ansicr ai ymddygiad bwlio ydoedd	1
Ddim eisiau gwneud ffws / cael fy ystyried fel rhywun sy'n achosi trwbl	2
Dyna'r diwylliant	1
Y straen o'i godi	1
Dim proses gredadwy	1
Sefydlogrwydd ariannol	1

Sylwadau amhriodol – heb fod yn ymwneud â nodweddion gwarchodedig	1
Ddim yn siŵr a oedd yn 'ddigon difrifol'	1
Methu ymddiried yn y ffaith y caiff ei gadw'n gyfrinachol	1